

16.7 העותר יטען, כי בפסק הדין של בית הדין האזורי, לא היה זכר לשוני
ההלכה, כפי שנקבעה בתקדים המנחה מו/139 דן יצחק נ' המוסד לביטוח
לאומי, פד"ע יח' 411,315. (להלן: הלכת דן יצחק).

16.8 יתר על כן, אף בית הדין הארצי לעבודה שהכיר בהלכה המחויבת החיובת
החדשה, שנקבע בהלכת דן אבי יצחק, לא יישם אותה נכונה, ובמיוחד לא
היה מודע להבדל בין קשר סיבתי רפואי לבין קשר סיבתי משפטי,
ולקריטריון השוואת מיוחדותו של המאמץ לבריאותו של המבוטח ולא
לעבודתו היומיומית.

בסקירת החלק העובדתי, עד כאן, בוססה טענת העותר, כי בית הדין הארצי
טעה טעויות משפטיות מהותיות, תוך חריגה מסמכות ו/או תוך פגיעה בכלל
הצדק הטבעי, בכך שהתערב בממצאים העובדתיים של הערכאה דלמטה, ללא
הסכמת ב"כ העותר מבלי לתת לו זכות טיעון נאותה, ומבלי שהתערבות
מעוגנת כדברי נחומר הראיות, אגב סטייה מהלכה פסוקה בענין הדורשת
ראיות בעליל כהנמקה להתערבות, ותוך ניתוח משפטי מוטעה של פסק הדין,
של בית הדין האזורי לעבודה.

כתוצאה מכך, נגרם עוול משווע לעותר, אשר מן הצדק הוא להתערב ולתקנו.
וידגש שבעתיים המקרה הפרטיקולרי של העותר בו הוכחה והוכרה כבר טעות
הערכאה הראשונה של בית הדין האזורי בפסקה דינה.

חריגה מסמכות הנובעת מאי מתן החלטה בערעור על החלטת ביניים של הערכאה דלמסה, ובאי התייחסות לטענות מטוריימות של העותר.

ה ב ס י ס ה ע ו ב ד ת ל - ה ר פ ו א ל

17. בעמוד 8 להודעת הערעור המצ"ב כנספח ג' לעתירה, ערער העותר על פסילת שאלות ההבהרה של ב"כ העותר לרופא ללא הנמקה, וללא הצדקה. באשר השאלות הינם לעניין תחום הרפואה, ולא נועדו לבחון מומחיותו של הרופא.

בית הדין הארצי לעבודה לא התייחס לערעור העותר על החלטת הביניים על השאלות שהופנו לפרופ' א. בלום ונפסלו.

להלן יובאו לדוגמא חלק משאלות אלו שנפסלו:

א. הרופא פרופ' א. בלום קבע שהסיכון האישי של החולה נבע "מעישון כבד". זאת בניגוד לתעודה הרפואית של ד"ר חנן ליבל, שקבע כי הרופא לא סבל מסיכון אישי כלשהו, "הנ"ל לא סבל מסוכרת, לא סבל מיתר לחץ דם, לא סבל משומני דם מוגברים לא עישן".

מאין שאב הרופא את הקביעה שהחולה היה מעשן "כבד" או שהוא בבחינת סיכון אישי?

בעוד שבהודעה שמסר התובע לביטוח הלאומי ציין כי נהג לעשן "ארבע או חמש סיגריות ליום".

יתרה מזו, בסיכום המחלה הרפואי (מצ"ב כנספח להודעת הערעור שבנספח ג' לעתירה) בכתב היד היה רשום כי העותר נהג לעשן סיגריות בודדות ביום. סיכום מחלה זה הועתק בטעות על ידי המדפיסה כך שהעותר היה מעשן כבד. (מצ"ב שני סיכומי המחלה בכתב יד ובדפוס כנספח ג (ה) (ג) (2) מול (ג) (ה) (ו)).

לא זו אף זו, בגליון רפואי מ-25.9.84 נקבע ממצא של ראות נקיות (ראה כנספח ג' ה (2) להודעת הערעור). היעלה על הדעת, שמי שנתקף התקף לב עקב עישון כבד, יבדק 6 ימים לאחר ההתקף וימצא כי ריאותיו נקיות...

ב. על סמך מה חיווה דעתו פרופ' בלום, בניגוד לדעת של ד"ר חנן ליבל כי הוכח שהחולה סבל מטרשת עורקים?
התשובה לשאלה זו של ב"כ המוסד לביטוח לאומי כי אין צורך בתשובת הרופא המומחה מפני ש:

"הלכה פסוקה היא היום שאין צורך בהוכחה פוזיטיבית לקיום טרשת עורקים, ודי במסקנה רפואית ועל כן אין מקום להעתר לחובת התשובה הרפואית של פרופ' בלום לשאלה זו".

ג. אילו עשה התובע אך ורק מאמצים אותם עושה אדם מסוגו של התובע המודע להתפתחות מחלה של טרשת עורקים, מה היתה ההסתברות שהתובע יותקף באוטם דווקא במועד בו הותקף?

התשובה לשאלה זו של ב"כ המוסד לביטוח לאומי, כי אין צורך בתשובת הרופא המומחה מפני שהשאלה הינה היפותטית.

(הערת העותר, שבוססה בחלק המשפטי - וכי כיצד אפשר יהיה לבחון את הסכיבתיות המשפטית באמצעות אמת המידה של "אלמלא" אם לא באמצעות שאלה היפותטית"?).

סה"כ שאלות התובע שהופנו למומחה ונפטלו כולן, היו 5. בכך טעה בית המשפט בערכאה דלמטה, טעות משפטית מהותית ובית הדין הארצי לעבודה חרג מסמכותו, כאשר לא החליט בעניין הערעור של העותר על החלטת ביניים זו, וכלל לא התייחס אליה.

ד. הרופא פרופ' בלום, לא התייחס לטעמים שהוא חולק על נקודות מרכזיות בחוות דעתו של ד"ר ליבל כגון: שבדיקת המבוטח העלתה כי, האוטם ארע עקב הצרת כלי הדם באופן פתאומי ומהיר עקב המאמץ, כך שהמבוטח לא יכול היה להעזר בכלל בכלי הדם ההקפיים בשל הפתאומיות של המאמץ החריג.

שאלה זו נשאלה על סמך מאמרים רפואיים עליהם הסתמך המומחה מטעם התובע:

The heart illis Hurst (1978) P.38:
some patients who develop coronary occlusion fail to utilize the anatmoses efficiently for collateral circulation.

A number of quicky apparaent factors contribute to such failure including the speed of development of the occlusion.

והטעם לכך, כעולה מן המאמר שכאשר מתפתחת טרשת עורקים ונוצרות חסימות בעורקים הכליליים (הקורנוריים) נפתחים כלי הדם הקולטרליים. כדי לתקן את אספקת הדם לאזור הטובל ממצוקה, ומובנים התקף לב, אך כאשר החסימה הנוספת נוצר באופן פתאומי, לא יכול החולה לנצל את כלי הדם הקולטרליים.

וכך, המבוטח שלקה בסתימה פתאומית של העורקים אינו יכול להגיע כמו חולים אחרים לשיבה טובה, למרות טרשת העורקים הכליליים.

18. בית הדין הארצי לעבודה לא התייחס כלל לטענת העותר, כי די בקשר סיבתי רפואי כשנקבע על ידי פרופ' בלום (מטעם בית המשפט), בין המאמץ לבין ההתקף. בתוספת סמיכות הזמנים להתקף. היינו די בכך, כדי להקלם קשר סיבתי משפטי, שפרופ' בלום (המומחה מטעם בית המשפט) בדק את העותר וקבע כי, המאמץ הגופני הרב הביא לבואו של האוּס, מאחר והביא להגדלת קצב הלב, ובהמשך לחוסר הספקת דם מתאימה לצרכי שריר הלב, דרך העורקים, הכליליים המוצרים, דבר זה הביא לאוּס". ראה חו"ד רופא מטעם בל"ש פרופ' בלום נספח (ג) (ג) לעתירה.

העותר טען בסעיף ח' עמוד 10 להודעת הערעור כי המשפטון, הוא העורך את השקלא וטריא בדבר פרשנות סעיף 39 לחוק הביטוח הלאומי כאשר הסיבתיות המשפטית היא נר לרגלו, וכן כאשר מטרת סעיף 39 לחוק הביטוח הלאומי היא נר לרגלו. שהרי סעיף 39 הנ"ל קובע חזקת סיבתיות (לפי כותרתו). בהתאם לחזקה, כל ספק יהיה לטובת הנפגע, ולפיו נטל השכנוע (לאחר שעומד המבוטח בנטל הבאת ראשית הראיה) כי אין להכיר בתאונת עבודה בארוע שארע תוך כדי עבודה (קל וחומר ההתקף בזמן העבודה), מוטל על המוסד לבטוח לאומי.

19. בית הדין הארצי לעבודה התעלם מכך, הואיל ובית הדין הארצי לעבודה, חזר מבלי משים להלכה הישנה של הסיכון האישי. כתוצאה מכך טעה ביסוס הלכת המאמץ החריג.

לאור הטעויות המשפטיות והעובדתיות הרבות נפסק הדין של המשיב מס' 1, ולאור החריגה מסמכות ע"י הפגיעה בכללי הצדק הטבעי, בתיקון עובדת הרמת החבילה לבד, מבלי לתת לעותר להתגונן מפניו כד, ומבלי שהועלה טיעון זה על ידי המשיב מס' 2 בכתב לפני יום הדיון בערעור.

ומבלי שבית הדין התבקש לתקן זאת על ידי המשיב מס' 2 לגבי החבילה הספציפית שהורמה ל-3 קומות ומייד לאחריה הופיע התקף הלב.

מבקש העותר מבית משפט נכבד זה להתערב. לתפוסו הטוול שנטשה לטוחר.

20. בסופו של דבר, בגין טעמי צדק ואנושיות, לאחר 7 שנים מארוע התאונה, בהם נגרם לעותר עבוי דין בית משפט נכבד זה מתבקש להתערב, ולקבוע שבמקרה דנן התקיים הקשר הסיבתי, בין העבודה לבין התאונה (התקף הלב) וזאת מאחר, והתקיימו תנאי הלכת המאמץ המיוחד בתוספת קשר סיבתי רפואי שהוכר על ידי רופא בית המשפט.

במלים אחרות, במקרה דנן, העותר לקה בהתקף לב. חצי שעה לאחר שהרים חבילה כבדה במיוחד (מעל 30 ק"ג) לקומה השלישית. (עד כאן אין הדבר שנוי במחלוקת על ידי מי מהצדדים). המאמץ היה מיוחד יחסית לבריאותו של העותר, או לחלופין המאמץ הוא חריג יחסית לעבודתו היומיומית. על אחת כמה וכמה שיש לקבוע מאמץ חריג כאשר העותר עבד בעבודה פיזית קשה ולא פיתח עקב כך לב חזק. (ראה סעיף 2.7 (ה) לעתירה). עתוי הופעת אוטם שריר הלב, העדר כאבים מבשרי האוטם לפני הארוע, והעדר ארועים חריגים אחרים הקשורים בחלים שמחוץ לעבודה, הם המבססים את הקשר הסיבתי המשפטי במובן טיפת סעיף 39 לחוק הביטוח הלאומי, במקרה דנן. הוזה אומר, הרמת החבילה לא השפיעה הרבה פחות מהסיכון האישי, מאחר שהרמת החבילה החלישה את בוא האוטם במועד בו הופיע.

21. בית משפט נכבד זה יתבקש בזאת לקבוע, כי הרציו של פסק הדין של המשיב מס' 1 בסיפת פסק הדין הינו, קביעת דבר והיפוכו כי: קיים קשר סיבתי בין המאמץ העבודה לבין הופעת האוטם, אך בגין קביעת הרופא שהשפעת העישון האישי (בלשון סעיף 39 סיפא) גברה על העבודה, לא תוכר התאונה כתאונה שארעה גם עקב העבודה.

בית הדין בפסק דינו התבסס על חוות דעת הרופא, מבלי לשקול אותה ומבלי לנתח נכונה לפי כללי הסיבתיות המשפטית.

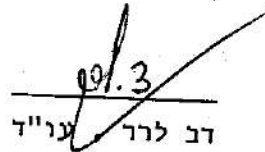
הטעם הוא כי, כאשר בית הדין קובע בסיפת פסק דינו, כי גם אם המאמץ היה מיוחד, הסיכון האישי שבעישון גברה השפעתו על האוטם, (כאמור, לענין העשון לא התייחס המשיב מס' 1 לטענת הטעות בהעתקת כתב היד של הועדה הרפואית) הרי שהרציו אינו דחילת הטענה של מאמץ מיוחד, הרציו דטידנדי הוא:

אל התקיימות תנאי טיפת סעיף 39 לחוק הביטוח הלאומי אף אם התאמץ העותר מאמץ מיוחד - בכך טעה בית הדין את טעותו הבולטת והמכרעת ביותר בפסק הדין, ובמידה מסויימת אף הביע את חוסר בטחונו בהתערבותו הבלתי צודקת (כלל צדק טבעי) והבלתי נכונה בעובדות.

המסקנה: ניתן, בהסתמך על תשתית הראיות בתיק, ובהסתמך על חו"ד היועץ הרפואי מטעם בית המשפט פרופ' בלוס. להכיר בתאונה כתאונת עבודה

בית משפט נכבד זה לתבקש על סמך ניתוח קשר טיבתי משפטי להבדיל מסיבתיות רפואית, להתערב בעוול שנעשה לעותר, כאשר נפל בין הכסאות, בדיון במקרהו, בין הלכת הטיכון האישי (שנודחה בהלכת דן יצחק) ובין הלכת המאמץ המיוחד, וזאת בתוך ביצוע טעות עובדתית עליה הושתת פסק דינו של בית הדין האזורי ולכך הסכימו המשיבים 1 ו-2 בדיון בערעור. לצוין כי, עקב אי הצדק שבפסק דינו של המשיב מס' 1, חלה בשבועיים האחרונים החרפה בבריאותו של העותר, משנודעה לו תוצאת פסק הדין, והוא נזקק לבדיקות מצב ליבו בשנית.

לאור הפרשנות הנכונה הנ"ל, לקשר הטיבתי המשפטי בסעיף 39 לחוק הביטוח הלאומי, ולהלכת המאמץ המיוחד, מתבקש בית משפט נכבד זה להתערב ולהצהיר כי פסק דינו של המשיב מס' 1 הינו בטל, באשר התאונה הינה תאונת עבודה.

דב לרר עו"ד

רונית אלדור, עו"ד

באי כח העותר